

Mercé Rodoreda

- En quin context històric i cultural se situa l'escriptura d'aquesta obra?

La pèrdua republicana de la guerra suposa l'extinció de la llibertat de premsa i expressió, causant una manca intel·lectual grau, així com un procés d'espanyolització. Tot açò culmina amb la persecució i exili d'escriptors, provocant dificultats als escriptors posteriors a 1939. Aquest període de recessió causa l'aferrament de la literatura valenciana als gèneres més tradicionals, publicant només nou novel·les realistes en 20 anys, com ara L'ambició d'Aleix. La recuperació econòmica, així com pressions internacionals als anys 60 causen la liberalització paulatina de l'escriptura, culminant en la producció de novel·les psicològiques i realistes, com ara La plaça del Diamant, de Mercé Rodoreda.

- Situa aquesta obra en la trajectòria de l'autora (etapes o blocs) i digues algunes característiques de l'etapa o bloc (o diferències respecte a altres etapes o blocs).

Primerament, l'obra de Mercé Rodoreda es divideix en tres etapes: anys d'aprenentatge, obres de maduresa i l'època de vellesa. Concretament, aquesta novel·la es situa dins de la producció de la postguerra de Rodoreda, i per tant en l'etapa de maduresa, en la qual l'autora creix intel·lectualment. A més, consolida el seu estil literari, assajant tècniques novedoses per l'època, cosa que contrasta amb l'etapa de joventut, abans de la guerra. Finalment, en els darrers anys de la seua vida, Rodoreda publica obres que aprofundixen més en una concepció imaginària i màgica de la realitat, com Quanta quanta guerra (1980).

- Quines característiques generals presenta el gènere narratiu en el context de l'escriptura de l'obra?

D'entrada, el gènere narratiu és un dels gèneres literaris més emprats a tot el món, consistint d'un obra d'extensió variable, des d'una fulla fins a llibres sencers, en que s'observen les accions d'uns personatges, que interactuen entre ells en un espai i temps determinats. El seu tret més característic és l'aparició d'un narrador qui avança els fets, ja siga intern o extern. Quant a la narrativa de la postguerra, durant el període d'escriptura de l'obra, s'observa una liberalització de les lletres, fent sorgir a dues temàtiques noves, així com subgèneres nous com ara la novel·la psicològica, en que el narrador s'endinsa dins de la ment del personatge principal per comprendre millor el que li envolta. Primerament, la novel·la del canvi es caracteritza per alterar el codi textual i postular temes ideològics contraris als del moment. En darrer terme, a les novel·les realistes evolucionades s'observen arguments com ara la reivindicació de la dissidència sexual.

- Quins altres autors o autores destaquen en el context de l'escriptura de l'obra (dins del gènere)? (mínim 2 autors o autores). Aporta algunes dades bàsiques sobre l'escriptura (títols destacats i/o característiques bàsiques) d'aquests altres autors o autores.

Tot i que Mercé Rodoreda siga una de les autores més destacades dins de la novel·lística de la postguerra, també cal fer palès l'existència d'altres autors que, gràcies a les seues aportacions, van salvar la llengua i, posteriorment, recuperar el seu prestigi sociocultural.

Primerament, destaquem Maria Aurèlia Capmany, nascuda a Barcelona en 1918. Novel·lista, dramaturga i assagista, destaca per la seua obra amb trets reivindicatius feministes i antifranquistes amb Un lloc entre morts i assajos com El feminisme a Catalunya. En acabar, cal esmentar en Beatriu Civera, nascuda a València el 1914 amb un trellat curt, publicant només 2 novel·ls com ara Una dona com una altra (1961).

- Quins altres models o corrents trobem en el context de l'obra (dins del gènere)? Explica les seues diferències respecte al model o corrent en què s'inscriu l'obra.

Al llarg del període de la postguerra, i gràcies a pressions internacionals, la novel·lística valenciana es desenvolupa, creix, i madura, observant tendències noves, amb gran quantitat d'autors novedosos i joves. Concretament, destaquem la narrativa de l'exili amb Pere Calders, en que els autors comenten la seua experiència durant la guerra; La narrativa realista, que reflexiona sobre les condicions de vida durant la postguerra; La narrativa psicològica amb Llorenç Villalonga, que indaga en la conducta de l'individu; La narrativa fantàstica i de l'absurd, emprada per evadir-se o mitificar la realitat; i la narrativa experimental amb Manuel de Pedrolo.

- Com evoluciona el gènere narratiu amb posterioritat al context d'escriptura d'aquesta obra? Quines característiques presenta?

Després de la manca d'obres en valencià a causa de la repressió franquista, als anys 70, la novel·lística valenciana presenta vitalitat, observant dues tendències noves. Primerament, la "novel·la del canvi" altera la norma narrativa modificant el codi textual. Quant a les "novel·les realistes evolucionades", s'observen arguments més definits, com ara la crítica política; o la reivindicació de la dissidència sexual. Per contra, altres autors aprofondeixen en el realisme, amb novel·les més senzilles i clares.

A la dècada dels 80, la narrativa valenciana presenta una concepció més eclèctica, gràcies a la major difusió del valencià provocada per l'estatut d'autonomia (1982) i la LUEV (1983). En acabar, s'observa un altra època caracteritzada per la continuació del realisme i la publicació de "novel·les de gènere".

- Quins autors o autores destaquen en el gènere narratiu amb posterioritat al context d'escriptura d'aquesta obra? (mínim 2 autors o autores) Quines semblances, novetats o diferències presenta l'escriptura d'aquests autors o autores respecte a l'autora del fragment?

Després de la repressió franquista provocada per la pèrdua del bàndol republicà, l'escriptura en valencià es desenvolupa amb rapidesa, passant per la postguerra, la concepció eclèctica provocada per l'ensenyament del valencià a les escoles, fins a l'actualitat. Concretament, cal destacar l'aparició d'autors amb notorietat, com ara Montserrat Roig. La seua obra comença als anys 70 amb Ramona, adéu, en que retrata tres generacions de dones, així com les seues vides en moments clau de la història del país. També cal esmentar Carme Riera, una escriptora mallorquina amb obres amb gran repercussió com ara Te deix.

Joan Fuster

- En quin context històric i cultural se situa l'escriptura d'aquesta obra?

Després de la repressió franquista a causa de la pèrdua de la guerra del bàndol republicà, la literatura valenciana comença a presentar vitalitat. Dins d'aquest context es situa Diccionari per a Ociosos, escrita en 1964, una època marcada per la liberalització de les lletres valencianes a causa de pressions internacionals. Així doncs, cal destacar l'aparició d'autors com ara Josep Pla i Gaziol, caracteritzats per una temàtica variada. En acabar, a l'actualitat, l'assaig ha perdut notorietat, tot i que podem destacar autors com ara Quim Monzó i Joan Francesc Mira.

- Situa aquesta obra en la trajectòria de l'autor (etapes o blocs) i digues algunes característiques de l'etapa o bloc (o diferències respecte a altres etapes o blocs).

D'entrada, Fuster és un historiador i assagista valencià nascut a Sueca en l'any 1922; i reconegut internacionalment per la seua característica artificiositat i atemporalitat. Com tot autor, podem dividir la seua obra en diverses etapes. Primerament, destaquen les obres de temàtica humanística, en que es tracten diverses etapes: des-de la història fins a la política, destacant Diccionari per a ociosos (1964). Tot seguit, observem les obres destinades a conèixer la nostra cultura i els problemes d'identitat nacional amb Nosaltres valencians. En darrer terme, destaquem les obres de crítica i de històries literàries, en que s'estudien als clàssics medievals valencians com ara amb Ausias Marc, el ben enamorat.

- Quines característiques generals presenta el gènere assagístic en el context de l'escriptura de l'obra?

Quant a l'assaig, aquest és un tipus de text que aborda de manera lliure una barreja de temes diversos amb voluntat de creació literària, d'aprofundir en el coneixement de l'home, així com l'ètica de l'individu. També conegut com literatura de idees", aquests poden ser breus, aforismes, o llargs, llibres complets, amb un to persuasiu i subjectiu. Quant als diversos gèneres, destaquem els assajos acadèmics, amb voluntat didàctica i divulgativa, els assajos periodístics, i l'assaig literari.

- Quins altres autors o autores destaquen en el context de l'escriptura de l'obra (dins del gènere)? (mínim 2 autors o autores). Aporta algunes dades bàsiques sobre l'escriptura (títols destacats i/o característiques bàsiques) d'aquests altres autors o autores.

Tot i que un dels autors més conreats del gènere de l'assaig siga Joan Fuster, també cal fer palès l'existència d'altres autors.

Un d'aquests és Josep Pla, nascut el 1897 i conegut per la publicació de "dietaris", anotacions, d'observacions, i reflexions diàries que proporcionen gran llibertat d'estil. També destaca la biografia, els viatges, i per supost l'assaig amb Els pagesos (1952). Un altre autor és Quim Monzó, nascut al 1952 mb obres traduïdes a més de 25 llengües. Destaquem els seus articles d'opinió, com ara Zzzzzzzzz (1987), en que es mostra un testimoni de l'actualitat i redueix a l'absurd tots els discursos públics.

- Com evoluciona el gènere assagístic amb posterioritat al context d'escriptura d'aquesta obra? Quines característiques presenta?

Després de l'escriptura de Diccionari per a ociosos, el gènere de l'assaig pateix una sèrie de canvis i modificacions fins arribar a l'actualitat. Concretament, l'assaig ha perdut popularitat, amb una manca d'assajos amb temàtica universal, moral, o filosòfica, dificultant la proliferació d'aquest gènere. No obstant així, l'expansió d'aquest gènere a les masses s'ha vist positivament afectada, gràcies a l'ensenyament del valencià amb lleis com ara L'estatut D'autonomia (1982) o la LUEV (1983). Gràcies a aquesta expansió, abunden els autors d'escriptura esporàdica i lliure, facilitats per l'expansió de mitjans digitals i premsa a internet.

- Quins autors o autores destaquen en el gènere assagístic amb posterioritat al context d'escriptura d'aquesta obra? (mínim 2 autors o autores) Quines semblances, novetats o diferències presenta l'escriptura d'aquests autors o autores respecte a l'autor del fragment?

Vicent Andrés Estellés

- En quin context històric i cultural se situa l'escriptura d'aquesta obra?

Després de la repressió franquista a causa de la pèrdua de la guerra del bàndol republicà, la poesia valenciana presenta un grau procés de retrocés, atès que la llengua fou eliminada de l'activitat pública, tancant editorials i prohibint l'edició. No obstant això, la lluita des-de l'exili comença guanyant força als anys següents, amb l'objectiu de salvar la llengua, a més de recuperar el seu prestigi. Dins d'aquest context s'observa l'obra d'Estellés, més concretament, a la generació de poetes joves, que comencen la seua trajectòria en plena postguerra, convivint amb els poetes i els poetes consagrats com ara Carles Riba.

- Situa aquesta obra en la trajectòria de l'autor (etapes o blocs) i digues algunes característiques de l'etapa o bloc (o diferències respecte a altres etapes o blocs).

Pel que fa a l'obra d'Estellés, podem dividir la seua etapa en dos períodes: un primer període de 1953 a 1970, en que publica només 5 poemaris com ara La nit; i un segon període que comença amb l'edició d'aquesta obra, el Llibre de meravelles. A més, cal esmentar una divisió en 4 línies temàtiques. Primerament, la temàtica civil, en que decideix parlar sobre la història, cultura i situació política del seu poble, com s'observa a aquesta obra; la poesia de la quotidianitat, en que parla sobre les petites coses de sa vida; la poesia existencial; i la poesia imaginativa.

- Quines característiques generals presenta el gènere poètic en el context de l'escriptura de l'obra?

La lírica de la postguerra a València es caracteritza per la seua preocupació per la identitat valenciana i la recuperació del seu patrimoni cultural després de la Guerra Civil i la dictadura franquista. Els poetes d'aquesta època van buscar plasmar la realitat social i cultural de València a través de la seua obra, reflectint la diversitat lingüística i temàtica de la regió. Alguns dels poetes més destacats d'aquesta època a València inclouen Vicent Andrés Estellés, José Sanchis Sinisterra i Carles Salvador. La lírica de la postguerra a València també es va veure

influenciada pel moviment del "Noucentisme", que buscava la renovació cultural i literària a Espanya.

- Quins altres autors o autores destaquen en el context de l'escriptura de l'obra (dins del gènere)? (mínim 2 autors o autores). Aporta algunes dades bàsiques sobre l'escriptura (títols destacats i/o característiques bàsiques) d'aquests altres autors o autores.

Tot i que Vicent Andrés Estellés fou un dels poetes més conreats de l'època de la postguerra valenciana, també cal destacar l'existència d'altres poetes com ara Joan Vinyoli o Maria Beneyto.

Primerament, Joan Vinyoli és un poeta Valencià nascut en l'any 1914 a València, i pertany a la rama de la poesia de tradició simbolista. Aquest poeta es veu molt influït per Carles Riba, i concep la poesia com un subproducte de la vida. Com a tal, produeix una poesia basada en la seua experiència diària quotidiana, amb obres com ara Primer Desenllaç.

En darrer terme, Maria Beneyto fou una poeta valenciana nascuda en 1925 a València, publicant obres amb temàtica humanista al llarg de la seua vida, un obra que naix del seu sentiment d'angoixa que projecta sobre els desvalguts.

- Quins altres models o corrents trobem en el context de l'obra (dins del gènere)? Explica les seues diferències respecte al model o corrent en què s'inscriu l'obra.

Dins de la poesia de la postguerra podem trobar diverses corrents d'escriptura emprades per tota mena d'autors. Concretament cal destacar, primerament, l'hermetisme. Dins d'aquest s'observa la poesia de tradició avantguardista, en que s'experimenta amb el llenguatge i la forma dels poemes, clarament influenciats pel surrealisme i observant autors com ara Joan Brossa. També cal esmentar la poesia de tradició simbolista, que continua la tradició simbolista dels anys anteriors amb autors com ara Carles Riba. Quant al realisme, s'observa la poesia de realisme humanístic amb Maria Beneyto, així com el realisme històric amb Salvador Espriu i La pell de brau.

- Com evoluciona el gènere poètic amb posterioritat al context d'escriptura d'aquesta obra? Quines característiques presenta?

Després de la repressió franquista a causa de la postguerra, durant el període de transició a la democràcia, el valencià comença un procés de normativització, observant així un augment en el seu ús a tots els àmbits gràcies a la LUEV i l'estatut d'autonomia. Així doncs, la poesia valenciana va evolucionar, passant a desenvolupar un nou estil, la poesia no-realista. Quant aquesta, es convertí en hegemònica ràpidament, i es caracteritza per la inclusió de nous paràmetres del codi textual com ara la introducció del lector dins del text; la pràctica rebel; la consideració de la poesia com eina d'investigació de la subjectivitat del poeta; i la inclusió de nous arguments com ara la reivindicació de la dissidència.

- Quins autors o autores destaquen en el gènere poètic amb posterioritat al context d'escriptura d'aquesta obra? (mínim 2 autors o autores) Quines semblances, novetats o diferències presenta l'escriptura d'aquests autors o autores respecte a l'autora del fragment?

Quant als autors contemporanis de la poesia valenciana, cal destacar autores com ara Maria Mercè Marçal, Teresa Pascual, i Isabel Garcia Canet.

Primerament, Mercé Marçal, nascuda a Catalunya el 1952, va ser una poeta, narradora i traductora caracteritzada per una poesia activista i feminista, guanyant el premi Carles Riba amb el poema Cau de llunes.

Teresa Pascual, nascuda a València el 1952, és una poeta licenciada en filosofia caracteritzada per la seua condensació, breuetat, i quotidianitat, amb Les hores.

En acabar, Isabel Garcia Canet és una poeta valenciana nascuda el 1981 coneguda per l'escriptura de poemaris com ara Pell de serp i guanyadora del premi de Poesia Vicent Andrés Estellés.